

BILAGA 6

UPPFÖLJNING AV TIERPS AVFALLSPLAN 2013-2018

1 INLEDNING OCH BAKGRUND

Uppföljning av mål och åtgärder i Tierps kommuns avfallsplan som antogs av Kommunfullmäktige den 18 december 2012 § 163/2012. Avfallsplanen avsågs att gälla fr.o.m. 1 januari 2013. Arbeta med en ny avfallsplan inleddes hösten 2017.

2 MÅLSTRUKTUR

I planen har *inriktningsmål* formulerats till respektive prioriterat område och till varje inriktningsmål hör ett antal *mätbara mål*. Till de mätbara målen hör övergripande *åtgärder*. Målstrukturen kan beskrivas enligt följande:

- *Inriktningsmål*. Anger vilken inriktning arbetet ska ha inom olika områden. Detta mål har sikte på år 2025 och ska vara vägledande för såväl kommunen som invånare och företag som genererar avfall.
- *Mätbart mål*. Anger på en mer konkret nivå vad som ska uppnås. Målet ska vara direkt mätbart eller i annat fall kan genomförande av de åtgärder som föreslagits med koppling till målet vara ett mått på när målet har uppnåtts. Genom de mätbara målen kan den kommunala organisationen och närmast berörda förvaltningar eller kommunala bolag följa upp att arbetet med utveckling av avfallshanteringen ligger i linje med avfallsplanens inriktning.
- *Åtgärder*. Åtgärderna, som är formulerade på ett övergripande sätt, ska arbetas in och konkretiseras i ansvarig förvaltnings eller bolags verksamhetsplan och budget genom detaljerade aktiviteter. Ansvaret för genomförande av åtgärderna framgår av åtgärdsprogrammet.

3 UPPFÖLJNING

Målens/ åtgärdernas status har bedömts på en tregradig skala enligt följande:

Ej uppnått/genomfört

Delvis uppnått/genomfört

Helt uppnått/genomfört

Kommentarer och mätning avser noteringar från inventering av status hösten 2017, baserat på interna underlag och samtal med ansvariga inom olika verksamheter.

4 MÅLOMRÅDE RESURSHUSHÅLLNING

Mål	Mätning	Kommentar	Uppfyllelse
Inriktningsmål 1. Hushåll och verksamheter bidrar till att minska avfallsmängderna och öka återanvändningen.			☹️
Mätbart mål 1.1 År 2014 ska mängden matsvinn i kommunens skolkök minskat med 10 % jämfört med år 2013	Mätning inte genomförd (TK)	Arbete påbörjat under 2016-2017	☹️
Mätbart mål 1.2 År 2015 ska omsättningen i Kretsloppsshopen öka jämfört med år 2012.	Omsättningen har ökat med 40% mellan 2012 och 2015 (70% 2012-2016)	Kretsloppsshopen är numera inte i kommunens regi utan ett socialt företag: tierpskretslopp.se Uppsamlingen sker på Gatmon, Tar tillvara möbler, reparerar till försäljning.	😊
Inriktningsmål 2. Matavfall¹ ska samlas in från hushåll och verksamheter, separat från annat avfall.			😊
Mätbart mål 2.1. År 2013 ska en utredning angående behandling av separat insamlat matavfall ha genomförts.	Utredningen klar 2015	Papperspåsar	😊
Mätbart mål 2.2. År 2013 ska beslut kunna fattas om hur insamling av matavfall ska genomföras.	Beslut fattat 2015		😊
Mätbart mål 2.3 År 2014 ska insamling av matavfall påbörjats.	Påbörjat 2016	Påbörjat för storkök 2016. För villahushåll och även verksamheter 2017.	😊

¹ Här avses matavfall och annat lättnedbrytbart organiskt avfall.

Mål	Mätning	Kommentar	Uppfyllelse
Inriktningsmål 3. Alla hushåll och verksamheter ska ha möjlighet att sortera sitt avfall.	Problem med utrymme?	Hushållen har möjlighet. Uppfylls delvis. Man har möjlighet att beställa hämtning men gör det i begränsad mängd	☹️
Mätbart mål 3.1. År 2014 har Centralköket i Aspenskolan och Örbyhus skolkök källsortering med brännbart avfall, komposterbart avfall och förpackningar av wellpapp, glas, metall och plast.	Ja	Framkom vid diskussion om matsvinn	😊
Mätbart mål 3.2. År 2014 har alla kommunens kök, i både skolor och inom äldreomsorg, källsortering med brännbart avfall, komposterbart avfall och förpackningar av wellpapp, glas, metall och plast.	Uppfylls delvis	Framkom vid diskussion om matsvinn	☹️
Mätbart mål 3.3. År 2014 ska alla kommunens verksamheter, där det inte krävs ombyggnation för att skapa plats, ha möjlighet att sortera sitt avfall i relevanta avfallslag, exempelvis brännbart avfall, komposterbart avfall och förpackningar av wellpapp, glas, metall och plast.	Uppfylls delvis	Framkom vid diskussion om matsvinn	☹️
Mätbart mål 3.4. År 2015 ska alla kommunens verksamheter kunna källsortera sitt avfall i relevanta avfallslag, exempelvis brännbart avfall, komposterbart avfall och förpackningar av wellpapp, glas, metall och plast.	Uppfylls delvis	Framkom vid diskussion om matsvinn	☹️
Mätbart mål 3.5. Tillsyn av rivningsavfall ska särskilt beaktas i kommunens tillsynsplan.	Nej	Inte speciellt mycket rivningar. Har med vid tillsynen dock inte särskilt angivet i tillsynsplanen.	☹️
Mätbart mål 3.6. Tillsyn av avfall som omfattas av producentansvar ska särskilt beaktas i kommunens tillsynsplan.	Nej	Har med vid tillsynen dock inte särskilt angivet i tillsynsplanen.	☹️

Mål	Mätning	Kommentar	Uppfyllelse
Inriktningsmål 4. Näringsämnen i lättnedbrytbart organiskt avfall; avloppsslam, slam från enskilda avlopp och matavfall tas tillvara och återförs till, i första hand, åkermark och i andra hand till annan produktiv mark.			
Mätbart mål 4.1. En strategi ska tas fram för hur slam från avloppsreningsverket ska hanteras efter att Gatmot är sluttäckt och hur näringsämnen från avloppsreningsverkets slam, från enskilda avloppsanläggningar och från biologiskt behandlat matavfall ska kunna återföras till produktiv mark. Kommunen ska verka för att avloppsslammet håller hög miljömässig kvalitet så att det på sikt ska kunna återföras till produktiv mark.	Arbete pågår med strategi men inget beslut taget.	Teknisk lösning på reningsverket är på gång. Vad ska det ta vägen sen fortfarande inte klart.	

5 MÅLOMRÅDE MINSKAD MILJÖBELASTNING

Mål	Mätning	Kommentar	Uppfyllelse
Inriktningsmål 5. Den nedlagda deponin på Gatmot ska sluttäckas för att minimera läckage av miljöfarliga ämnen till omgivningen.			
Mätbart mål 5.1 År 2013 ska utjämningslagret på Gatmots nedlagda deponi vara utlagt.	Pågår	Planeras slutfört 2019	
Mätbart mål 5.2 Senast år 2014 ska beslut fattats om hur tätskiktet på Gatmots nedlagda deponi ska se ut och vad det ska bestå av.	Beslut taget	Bentonitmatta som tätskikt	
Inriktningsmål 6. Samtliga nedlagda deponier inom kommunen ska vara riskklassade och åtgärdade med högst riskklass 4.			
Mätbart mål 6.1 År 2016 ska ansvarsutredningar vara genomförda på de högst prioriterade nedlagda deponierna, sex stycken ² .	Pågår		
Mätbart mål 6.2 År 2016 ska de nedlagda deponier som är kommunens ansvar och som omfattas av de sex högst prioriterade objekten, se mål 6.1, omfattas av kontrollprogram vars omfattning och inriktning baseras på tidigare riskklassificering.	Pågår		

²De sex deponierna är Tierp (Tierp 2:1, 2:66 och 2:72), Nämmarmossen öst och väst (Österänge 2:28 och Skärmarbo 2:3), Österväga (Hov 1:35>5), Månkarbo (Yttrö 53:2) och Lövstabruk (Skärsättra 1:56 och 1:58>2).

Mål	Mätning	Kommentar	Uppfyllelse
Inriktningsmål 7. Nedskräpning på naturmark, gatu- och parkmark samt vid återvinningsstationer ska minska.			
Mätbart mål 7.1 År 2015 ska nedskräpningen i naturmark ³ , gatu- och parkmark ⁴ samt vid återvinningsstationer minskat jämfört med år 2012.	Inga mätningar genomförda		
Inriktningsmål 8. Avfallets farlighet ska minska och hanteringen av farligt avfall säkras. Det ska inte finnas farligt avfall blandat med annat avfall och farligt avfall, exempelvis överbliven färg och läkemedel, ska inte spolas ned i avloppet.			
Mätbart mål 8.1 Till år 2016 ska tillsyn av farligt avfall hos verksamheter med regelbunden tillsyn enligt miljöbalken särskilt beaktas i kommunens tillsynsplan.	Nej	Har med vid tillsynen dock inte särskilt angivet i tillsynsplanen.	
Mätbart mål 8.2 År 2015 ska översyn och eventuella förändringar av insamlingssystemet för farligt avfall ha genomförts.	Förändringar genomförda.	Miljöstationer på mackar borttagna. Numera insamling endast på Återvinningscentralerna. Mobil insamling har börjat diskuteras.	

³ Mäts genom antal klagomål som inkommer till kommunen.

⁴ Mäts genom provrutor enligt SCB:s metod.

6 MÅLOMRÅDE KUNDFOKUS OCH KVALITETSSÄKRING

Mål	Mätning	Kommentar	Uppfyllelse
Inriktningsmål 9. Insamlingssystemet präglas av estetiskt tilltalande insamlingsplatser, god service, tillgänglighet, säkerhet, kostnadseffektivitet och god arbetsmiljö.			
Mätbart mål 9.1 År 2013 ska digital identifikation av behållare vara i drift.	Genomförd		
Mätbart mål 9.2 År 2016 ska 90 % av kunderna vara nöjda ⁵ med den insamling som kommunen ansvarar för.	Osäkert	Ingen kundnöjdhetsmätning genomförd	
Mätbart mål 9.3 År 2015 ska samtliga bostadsfastigheter i Tierpsbyggens regi ha källsorteringshus för sortering av hushållsavfall.	Ja	Flerbostadshus har källsorteringshus. Radhus har man egna sopkärl.	

⁵ Mäts genom kundenkät.

7 ÅTGÄRDER

I följande avsnitt presenteras övergripande åtgärder för att uppnå målen. För varje åtgärd anges vilken verksamhet, förvaltning eller bolag som ansvarar för genomförande av åtgärden. Kommunstyrelsen är ansvarig för att tydligt uppdra till respektive nämnd och kommunalt bolag att åtgärder i denna avfallsplanen ska genomföras när kommunfullmäktige har antagit planen.

Åtgärderna är tematiskt grupperade efter åtgärdsområden.

Följande förkortningar används i åtgärdsprogrammet, tabell 1:

RH	Renhållningen
TB	Tierpsbyggen AB
FB	Tierps Kommuns fastighetsbolag
JN	Jävsnämnden
GP	Gatu- och parkkontoret
Skola	Skolkök

Åtgärd	Tidplan	Ansvarig	Koppling till mål	Åtgärd genomförd	Kommentar	Uppfyllelse
Information och omvärldsbevakning						
Informationsmaterial till boende om källsortering och dess miljönytta, illustrerat med pedagogiska exempel.	2013	TB	1, 2, 3	Löpande arbete, bomöten, bör kunna förbättras		☹️
Informationskampanj till kommunens hushåll med fokus på ökad återanvändning.	2014	RH	1	Nej	Ingen kampanj om ökad återanvändning genomförd, dock matavfallskampanj	☹️
Löpande omvärldsbevakning med syftet att tillämpa bästa möjliga teknik med avseende på insamling, sortering och behandling av avfall. Detta avser särskilt utveckling av möjligheter att materialåtervinna exempelvis plast i andra produkter än förpackningar och textilier	Löpande	RH	3	Ja	Generell Exempelvis Årsmöte och Höstmöte AvfallSverige	😊
Förebygga avfall						

Åtgärd	Tidplan	Ansvarig	Koppling till mål	Åtgärd genomförd	Kommentar	Uppfyllelse
Mätning med avseende på matsvinn i skolornas matserveringar ska genomföras en gång varje år.	Årligen	Skola	1.1	Delvis	Skola. Arbeta inlett 2016/2017	☹️
Tävling med avseende på matsvinn i skolornas matserveringar ska genomföras minst en gång.	2014	Skola	1.1	Nej	Skola	☹️
Upphandling						
Genomgång av befintliga/nya upphandlingar m.a.p. på krav på källsortering och användning av återvunnet material. Vid behov, redovisa eventuellt behov av ytterligare stöd och riktlinjer vid upphandlingar.	2013	Plan	1, 3	Miljökrav vid upphandlingar	Vid upphandling av entreprenader ställs krav på källsortering. Frågan är aktuell.	☹️
Fysisk planering, bygg- och rivningslov						
Vid planering för ny bebyggelse utforma avfallshantering i samråd med den kommunala avfallsorganisationen.	Löpande	Plan	3	Ja	Synpunkter ombedda	😊
Vid bygg- och rivningslovsärenden ska alltid krav ställas på källsortering av avfallet.	Löpande	Plan	3	Ja	Ja, ställs som krav i bygglovsprocessen samt att det skall redovisas.	😊
Nedlagda deponier						
Genomföra fortsatta undersökningar vid sex deponier enligt förslag från utredning gjord 2011 ⁶ .	2013	RH/JN	6	Pågår		☹️
Upprätta kontrollprogram för nedlagda deponier.	2013	RH/JN	6.1	Pågår		☹️
Genomföra ansvarsutredning för relevanta nedlagda deponier.	2014-2016	JN	6.2	Pågår		☹️
Fortsatt utläggning av utjämningslagret på Gatmots nedlagda deponi.	2012-2013	RH	5.1	Pågår		☹️
Redovisa underlag för beslut om tätskikt på Gatmots nedlagda deponi.	2014	RH	5.2	Genomfört		😊
Tillsyn						

⁶ Bjerking (2011): "PM Miljöteknisk markundersökning, sex kommunala deponier, Tierps kommun". De sex deponierna är Tierp (Tierp 2:1, 2:66 och 2:72), Nämarmossen öst och väst (Österänge 2:28 och Skärmarbo 2:3), Österväga (Hov 1:35>5), Månkarbo (Yttrö 53:2) och Lövsstabruk (Skärsättra 1:56 och 1:58>2).

Åtgärd	Tidplan	Ansvarig	Koppling till mål	Åtgärd genomförd	Kommentar	Uppfyllelse
Åtgärder kopplade till tillsyn, regelbundna tillsynsbesök och/eller kampanjer preciseras i kommunens årliga tillsynsplan.	Årligen	JN	3.5, 3.6, 8.1	Uppfylls	Uppfylls	😊
Insamling av farligt avfall						
Översyn och eventuell förändring av insamlingssystem för farligt avfall	2014	RH	8.2	Ej genomfört	Pågår 2017, troligen mobilt insamlingssystem	😞
Insamling och behandling av matavfall						
Utredning om insamlingssystem för matavfall.	2013	RH	1.1	Genomfört	Infört 2017. Projektet inleddes 2016 för fast boende.	😊
Återföring av näringsämnen från lättnedbrytbart organiskt avfall						
Framtagande av strategi för hur slam från avloppsreningsverket ska hanteras efter att Gatmot är sluttäckt och hur näringsämnen från avloppsreningsverkets slam, enskilda avloppsanläggningar och från biologiskt behandlat matavfall ska kunna återföras till produktiv mark. Arbetet ska ske i en arbetsgrupp med representanter från renhållningen, VA, miljötillsyn och, på sikt, lantbruket. Årtalet anger när arbetsgruppen ska ha bildats och formulerat ett arbetssätt. Renhållningen är sammankallande för arbetsgruppen.	2014	RH	4.1	Pågår	VA	😐
Kvalitetssäkring						
Montering och idrifttagande av digital identifiering av behållare.	2012	RH	9.1	Ja	Infört 2013. Sker fortlöpande	😊
Kundenkät med avseende på hur nöjda kunderna är med kommunens insamlingssystem.	2013, 2016	RH	9.2	Nej		😞
Nedskräpning						
Uppsättning av sopkorgar på allmänna platser.	2013	GP	7.1	Ja	Bytt ut gamla sopkorgar till ny modell och utökat antalet något 2016	😊

Åtgärd	Tidplan	Ansvarig	Koppling till mål	Åtgärd genomförd	Kommentar	Uppfyllelse
Undersökning av nedskräpning enligt SCB:s metod.	2012, 2015	GP	7.1	Nej	Ingen mätning genomförd	
Fastighetsnära insamling						
Inventering av möjliga, befintliga platser för behållare för källsorterat avfall från skolor, förskolor och fritids. Inventera behov av om- eller tillbyggnad för att få plats.	2013	RH/FB	3.2, 3.3	Delvis	Vad har alla skolor och vad behöver kompletteras.	
Åtgärder vid Centralköket och Örbyhus skolkök för att få fungerande fastighetsnära hämtning av sorterade förpackningar av papper, plast, glas och metall.	2012	RH	3.1	Ja		
Åtgärder vid övriga skolkök för att få fungerande fastighetsnära hämtning av sorterade förpackningar av papper, plast, glas och metall.	2012	RH	3.2, 3.3	Delvis		
Källsorteringshus, befintliga behöver i vissa fall åtgärdas och vissa fastigheter saknar sådant och behöver bygga nya.	2013	TB	9.3	Ja		
Inventering av möjliga, befintliga platser för behållare för källsorterat avfall från kommunal förvaltning. Inventera behov av om- eller tillbyggnad för att få plats.	2014	RH/FB	3.5	Delvis		
Åtgärder där så behövs, för att få fungerande fastighetsnära hämtning av sorterat avfall från kommunala verksamheter.	2014	FB	3.5	Delvis		